

Powiatowy Inspektorat Weterynarii
w Stalowej Woli

**Informacja o bezpieczeństwie
epizootycznym w Powiecie Stalowa Wola**

Stalowa Wola, 30.09.2025

Wstęp

Aktualnie obowiązujące przepisy stanowią o miejscu i roli Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego.

Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie oraz ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej określa Inspekcję Weterynaryjną jako administrację rządową.

Powiatowy lekarz weterynarii podlega wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii wchodzącemu w skład administracji zespolonej z wojewodą, sam będąc administracją niezespoloną i mającą uprawnienia stanowienia prawa miejscowego poprzez wydawanie rozporządzeń. Zarówno powiatowy lekarz weterynarii, jak też pracownicy powiatowego inspektoratu, z wyjątkiem pracowników obsługi technicznej, stanowią korpus służby cywilnej. Inspektorat weterynarii szczebla powiatowego jest samodzielną jednostką budżetową, a powiatowy lekarz weterynarii jest dysponentem trzeciego stopnia środków budżetowych.

Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Stalowej Woli

Aktualnie w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Stalowej Woli pracują:

- Powiatowy Lekarz Weterynarii,
- Z-ca Powiatowego Lekarza Weterynarii,
- 6 inspektorów
w tym:
 - 3 lekarzy weterynarii,
 - 1 mgr inż. zootechniki,
 - 1 mgr inż. bezpieczeństwa żywności,
 - 1 mgr inż. technolog żywności,
- 1 kontroler weterynaryjny (technik weterynarii)
- 1 główna księgowa,
- 1 pomoc głównej księgowej,
- 1 specjalista ds. administracyjno-kadrowych
- 1 osoba sprzątająca (1/2 etatu).

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

Zastępca Powiatowego Lekarza Weterynarii

Zespół ds. bezpieczeństwa żywności, pasz i utylizacji

3 ½ etatu

Zespół ds. finansowo-księgowych

2 etaty

Zespół ds. ochrony zdrowia

3 ½ etatu

Zespół ds. administracyjnych

1 ½ etatu

Działanie pracowników inspekcji w określonych działach jest wspomagane (w miarę potrzeb) przez lekarzy weterynarii wolnej praktyki i osoby pomocnicze (osoby prywatne posiadające stosowne uprawnienia) na zasadzie umów zleceń. Wszyscy pracownicy PIW regularnie uczestniczą w szkoleniach i kursach doskonalących wiedzę i umiejętności. Również lekarze weterynarii wolnej praktyki wyznaczeni do czynności urzędowych, regularnie są szkoleni w zakresie prawidłowego wykonywania zleconych im czynności.

Sytuacja epizootyczna powiatu

Występowanie chorób zakaźnych zwierząt na terenie powiatu Stalowa Wola determinowane jest ogólną sytuacją epizootyczną (epidemiologiczną) kraju, a także sytuacją w krajach ościennych. Zmiany klimatyczne, migracje zwierząt, a także ludzi, handel zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego, zarówno spożywczymi jak też ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego, umożliwia przenoszenie się chorób na dalekie odległości. Obecnie występujące choroby takie jak: ptasia grypa, rzekomy pomór drobiu ND, ASF, wścieklizna, choroba niebieskiego języka obejmują tereny wielu krajów na różnych kontynentach. Polska będąc członkiem UE jest też krajem, który podpisał porozumienie w ramach Międzynarodowego Urzędu do Spraw Epizootii, obecnie przekształcony w Światową Organizację do Spraw Zdrowia Zwierząt (OIE), jest zobligowana do informowania o każdym przypadku wystąpienia choroby zakaźnej podlegającej obowiązkowi zwalczania. Do Polski płyną również informacje o występowaniu chorób w innych krajach.

Obowiązek przekazywania informacji o chorobach mają lekarze weterynarii prowadzący zakłady lecznicze dla zwierząt do Powiatowych Lekarzy Weterynarii, którzy przekazują je do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, a Wojewódzki do Głównego Lekarza Weterynarii, skąd informacja idzie do OIE. Na terenie Powiatu istnieje 16 zakładów leczniczych dla zwierząt, Wszystkie gminy mają podpisane umowy na świadczenie pomocy zwierzętom bezdomnym, rannym w kolizjach i wypadkach. Pomoc udzielana jest zarówno zwierzętom domowym, gospodarskim jak też i dzikim.

Wścieklizna

Najgroźniejsza dla ludzi choroba odzwierzęca.

Na dzień 30.09.2025 nie stwierdzono choroby na terenie Powiatu Stalowa Wola.

Ostatni przypadek wścieklizny odnotowano u lisa w 2020r. Ognisko zlokalizowane było w miejscowości Rzeczyca Długa, w gminie Radomyśl n/Sanem.

Decyzją Wojewódzkiego Podkarpackiego Lekarza Weterynarii, ilość wykładanych ręcznie szczepionek przeciw wściekliznie dla lisów wynosi 350 dawek wyłożonych ręcznie w okolicy Stalowej Woli oraz wokół terenu, gdzie stwierdzono wściekliznę w 2020 roku, na resztę powierzchni powiatu szczepionki zrzucają z samolotów w ilości 30-40 dawek na km².

Na terenie powiatu w ramach monitoringu choroby, wszystkie zgłoszone przypadki nasuwające podejrzenie wścieklizny u zwierząt są dokładnie analizowane.

W 2024r. postawiono 8 podejrzeń wścieklizny. Badaniami laboratoryjnymi w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej w Krośnie wykluczono chorobę. W 2025r. postawiono 8 podejrzeń i we wszystkich przypadkach chorobę wykluczono. Pobiera się próby od padłych, poddanych eutanazji, czy odstrzelonych przez myśliwych zwierząt podejrzanych o chorobę, celem jej potwierdzenia lub wykluczenia.

Zaleceniem Komisji Europejskiej po ostatnim audycie w zakresie wścieklizny jest zwiększenie ilości pobieranych próbek do badań w ramach monitoringu biernego tzn. pobieranie materiału do badań od lisów martwych, niezależnie od przyczyny śmierci. Co roku, prowadzone są dwie akcje szczepienia (wiosenna i jesienna) lisów wolno żyjących z samolotu oraz wspomniane wcześniej ręczne wykładanie szczepionki wokół miasta, gdzie potencjalnie bytują lisy. W 2025r. w dniach 27-30 czerwca prowadzona była dodatkowa akcja szczepień. Jesienna akcja szczepień zaplanowana jest w dniach 2-11 października 2025 r. Skuteczność szczepienia jest sprawdzana poprzez odstrzał i badanie reprezentatywnej liczby lisów. W tym roku pobrano (odstrzelono) do badań 22 lisy.

W Polsce obowiązkowemu szczepieniu przeciwko wściekliznie poddaje się psy, a w określonych sytuacjach zagrożenia koty i zwierzęta gospodarskie. Szczepienie psów jest ustawowym obowiązkiem ciążącym na właścicielu. Obowiązkowi temu podlegają psy po ukończeniu 3 miesiąca życia. Szczepienie kotów przeciw wściekliznie nie jest obowiązkowe, ale jest zalecane. **W powiecie stalowowolskim w 2024r. zaszczepiono 9979 psów i 644 koty, w roku bieżącym 6817 psów i 364 kotów (stan na 31.08.2024).**

W 2025 roku przeprowadzono 43 obserwacje zwierząt (psów i kotów) które pogryzły ludzi. We wszystkich przypadkach wykluczono wściekliznę. Wścieklizna wciąż jest chorobą groźną, odzwierzęca i śmiertelną. Drzemie w środowisku zwierząt dzikich, głównie lisów.

ASF (afrykański pomór świń)

Choroba dotyczy świń i dzików.

Akcja informacyjna o chorobie, jej rozprzestrzenianiu się, drogach szerzenia i skutkach wystąpienia, a także zasadach bioasekuracji przed chorobą, skierowana do rolników prowadzona jest od 2014r., a szczególnie intensywnie od listopada 2018 roku. Dotarliśmy do wszystkich gospodarstw utrzymujących świnię przez organizowanie spotkań, szkoleń oraz dystrybucję ulotek we współpracy z samorządami gminnymi, sołtysami oraz organizacjami rolniczymi. Niezależnie od działań Inspekcji podobne działania prowadzi ODR i ARiMR. Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami prawa, utrzymywanie świń niezależnie od ilości, podlega obowiązkowej rejestracji w ARiMR oraz zgłoszeniu w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii. W tym czasie każdy rolnik utrzymujący świnię w powiecie stalowowolskim otrzymał kilka razy listowną informację na temat choroby oraz obowiązkach jakie na nim ciążyą. Jako Inspekcja prowadząca nadzór nad utrzymywaniem zwierząt gospodarskich informujemy, kontrolujemy, pouczamy, ostrzegamy, nakazujemy, a w skrajnych sytuacjach nakładamy kary.

Od marca 2021r., kiedy choroba wystąpiła w powiecie u dzików w obrębie Gminy Zaklików, na mocy rozporządzenia wojewody podkarpackiego wszystkie koła łowieckie dzierzawiące obwody na terenie województwa, w tym na terenie Powiatu Stalowa Wola, dwa razy w miesiącu przeszukują teren swoich łowisk pod kątem padłych dzików. Trwa to nieustannie do odwołania. Dodatkowo każdy myśliwy oraz pracownik Lasów Państwowych ma obowiązek informowania o znalezionych padłych dzikach. Pomimo tak licznych akcji poszukiwawczych na naszym terenie, nie natrafiano na dziki padłe z wyjątkiem dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych (zabitych przez pociąg czy samochód).

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stalowej Woli stale współpracuje z myśliwymi zrzeszonymi w Polskim Związku Łowieckim, prowadzącymi gospodarkę łowiecką na 12 obwodach łowieckich na terenie powiatu. Intensywne odstrzały dzików (sanitarne i planowe) spowodowały znaczące obniżenie ich liczebności, a tym samym zminimalizowały możliwość roznoszenia choroby. Myśliwi zostali przeszkoleni z zasad bioasekuracji przy wykonywaniu polowań na dziki. **W roku 2024 myśliwi odstrzelili - 271 sztuk, a w tym roku do 29.09.2025 odstrzelono 303 szt.** dzików. Wszystkie dziki po odstrzale umieszczane są w chłodniach (jest ich 8 w powiecie) i przetrzymywane do momentu wykluczenia ASF, a następnie zabierane i zagospodarowane przez myśliwego. Chłodnia jest czyszczona, dezynfekowana i udostępniana na kolejne odstrzelone dziki.

W roku 2024 oraz w bieżącym roku nie odnotowano wyników dodatnich.

W bieżącym roku ASF u dzików wystąpił w powiecie nizańskim oraz w województwach lubelskim i świętokrzyskim z którymi bezpośrednio graniczymy, co stanowi zagrożenie dla naszego powiatu.

Wszystkie polowania indywidualne są „obarczone” obowiązkiem sprawdzenia terenu w miejscu prowadzenia polowania pod kątem padłych dzików, dotyczy to też polowań zbiorowych w okresie, kiedy są one prowadzone, niezależnie od rodzaju planowanej zwierzyny do odstrzału w trakcie polowania.

Należy podkreślić bardzo ważne znaczenie roli jaką odgrywają myśliwi w monitoringu, zapobieganiu i zwalczaniu choroby jaką jest ASF, ale też innych chorób przynoszących straty gospodarcze. Zarówno choroba, jak też działania myśliwych przyczyniły się do ograniczenia populacji dzików, co jest widoczne w ilości zgłaszanych szkód wyrządzanych przez dziki w uprawach polowych, jak też ilość dzików ginących na drodze. W okresie wiosennym bieżącego roku Powiatowy Lekarz Weterynarii w Stalowej Woli odbył spotkania szkoleniowe ze wszystkim kołami dzierzawiącymi obwody łowieckie na terenie powiatu stalowowolskiego.

Dodatkowe działania mające na celu wykrywanie i zapobieganie ASF.

Tworzenie „pasów zaporowych” uniemożliwiających migracje dzików poprzez wykonywanie regularnych oprysków z częstotliwością co 6 tygodni, jest jedną z metod ograniczenia szerzenia się ASF. Stosowane preparaty nie są szkodliwe dla ludzi.

Oprysk przeprowadzono z użyciem preparatu o nazwie Penergetic b (produkt szwajcarski, sprawdzony w innych miejscach na terenie Podkarpacia) z wykorzystaniem firmy zewnętrznej wyposażonej w profesjonalny sprzęt. Działania prowadzone z udziałem i pod nadzorem Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej w asyście i z pomocą jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z Gminy Zaklików i Radomyśl nad Sanem wyznaczone przez Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli w ramach Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Działania prowadzono w godzinach wczesnorannych, aby nie przeszkadzać w ruchu drogowym oraz zminimalizować oddziaływanie na pszczoły i inne owady zapylające. . Oprysk wykonano na czterech trasach:

Trasa 1. Droga wojewódzka 857 od granicy miejscowości Łysaków do granicy miasta Zaklików na długości 4,8 km. Opryskiem objęte było prawe pobocze wraz z rowem przydrożnym oraz krawędź jezdni o łącznej szerokości 5 metrów.

Trasa 2. Droga powiatowa od miejscowości Łązek Zaklikowski do zjazdu na Łązek Chwałowski następnie drogą asfaltową do granicy Łązku Chwałowskiego. Łączna długość 5,1 km opryskano pas szerokości 5 do 8 metrów.

Trasa 3. Droga leśna, asfaltowa od granicy łążku Chwałowskiego do granicy Chwałowic na długości 5,9 km. Opryskany pas 5 do 8 metrowy.

Trasa 4. Oprysk wzdłuż wałów przeciwpowodziowych Wisły i Sanu na odcinku 17,5 km (od miejscowości Chwałowice – Popowice do mostu na Sanie w Radomyślu). Opryskiem objęte zostały stok wału, pobocze oraz droga szutrowa o łącznej szerokości 8 do 10 metrów.

Przebieg tras rejestrowano przy użyciu rejestratora GPS

łączna długość zapory 33,3 km.

Działanie prowadzono pięć razy: marzec, kwiecień, czerwiec, sierpień, wrzesień. Działania były finansowane przez Inspekcję Weterynaryjną, Powiat Stalowowolski oraz Gminy Zaklików i Radomyśl nad Sanem.

Kolejny oprysk planowany jest w październiku 2025 r.

Zgnilec amerykański pszczół

Powiat Stalowa Wola jest dobrym miejscem dla prowadzenia gospodarstw pasiecznych. Ostatnie lata to wzrost zarejestrowanych gospodarstw pasiecznych. Aktualnie jest ich 346. łączna ilość zgłoszonych rodzin pszczelich to ponad 6770.

Ze względu, na nie do końca uregulowane zasady sezonowego przemieszczania pasiek na pożytki, a także nieprzestrzegania przez niektórych pszczelarzy starych, zwyczajowo stosowanych zasad przy lokalizacji pasiek, dochodzi do rozprzestrzeniania się chorób. Choroby te przynoszą straty dla pszczelarzy. Taką chorobą jest zgnilec amerykański. Występuje na znacznych obszarach w skali kraju, również w naszym województwie i województwie lubelskim. Bardzo ważną rolę odgrywa wiedza pszczelarza i jego poczucie odpowiedzialności za swoje pszczoły, które zarażone chorobą mogą ją roznieść na pszczoły z innych pasiek. Obecnie na szczeblu centralnym trwają intensywne prace nad dostosowaniem przepisów prawa, mające na celu dostosowanie do wymogów prawa UE przy zwalczaniu i możliwości wypłaty odszkodowań. Aktualnie zgnilec na terenie powiatu stalowowolskiego nie jest odnotowany. Powiat stalowowolski jest jednym z 8 powiatów Podkarpacia, gdzie zgnilec nie występuje. W bieżącym roku – zgnilec amerykański pszczół wystąpił w powiecie niżańskim.

Ptasia grypa (HPAI)

Wirusowa choroba okresu wiosny i jesieni (czas migracji dzikiego ptactwa). Choroba dotyczy zarówno ptaków gospodarskich, jak też dzikich. Wektorem wirusa i zarazem rezerwuarem są ptaki dzikie blaszkodziobe oraz drapieżne. Z drobiu utrzymywanego jako zwierzęta gospodarskie najbardziej podatne są kury, indyki, kaczki, gęsi i perlice. Najbardziej zagrożone

są gospodarstwa przyległe do rzek, jezior, starorzeczy i stawów rybackich, gdzie swoje siedliska stałe lub okresowe mają dzikie ptaki wodne. Brak szczepionek, brak możliwości leczenia. Choroba zwalczana metodą radykalną przez wybijanie za odszkodowaniem.

W Polsce w bieżącym roku poczyniła spustoszenie w stadach towarowych generując milionowe straty. Również straty dotyczyły przetwórców mięsa drobiowego, którzy w zależności od uznania regionalizacji terenów występowania choroby, mogli częściowo lub całkowicie utracić rynek zbytu **Na terenie powiatu Stalowa Wola choroba nie wystąpiła**. Prowadzony jest monitoring bierny (badanie ptaków padłych w liczbie 5 i więcej w jednym miejscu).

Rzekomy pomór drobiu ND

ND jest wysoce zakaźną chorobą ptaków wywoływaną przez Orthoavulovirus javaense (OAV-J) a jego zjadliwe szczepy podlegają obowiązkowi zwalczania. Na zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu wrażliwe są zarówno ptaki gospodarskie, domowe, jak i dzikie. Najbardziej wrażliwe są w szczególności ptaki z gatunku kura domowa. Wrażliwe na zakażenie są również strusie oraz gołębie. Ptaki wodne mogą być zakażone podklinicznie i w ten sposób przyczyniać się do transmisji wirusa.

Na ND chorują także ptaki łowne (bażanty, kuropatwy, przepiórki) oraz ptaki domowe (kanarki, papugi).

Ptaki wolno żyjące również chorują na rzekomy pomór drobiu - znane są przypadki zachorowań wśród wron oraz kruków.

U gołębi rzekomy pomór drobiu nazywany jest paramyksowirozą (potocznie „kręćkiem”). W populacji tych ptaków występuje wariant gołębi (ang. Pigeon paramyxovirus serotype 1, PPMV-1), który jest mało podatny na adaptację do tkanek kur. Gołębie są także wrażliwe na zakażenie wariantem APMV-1. Zakażając się, stają się wektorem wirusa i tym samym mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla zdrowia stad kur.

Wobec powyższego, nadzór nad ND musi również uwzględniać obecność gołębi.

Rzekomy pomór drobiu jest wymieniony w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Oznacza to, że jest to jednostka chorobowa, która podlega obowiązkowemu zwalczaniu i wszystkie państwa członkowskie UE zobowiązane są do podjęcia natychmiastowych środków mających na celu likwidację ognisk tej choroby.

Na terenie powiatu w bieżącym roku choroba wystąpiła w gospodarstwie przydomowym w gminie Radomyśl nad Sanem. W gospodarstwie utrzymywano 53 szt. kur (40 szt. padło) oraz 25 gołębi. Wdrożono procedury zwalczania, wyznaczono ognisko choroby, pozostałe w gospodarstwie sztuki zabito i przekazano do utylizacji. Teren gospodarstwa poddano dezynfekcji. Wyznaczono obszary zapowietrzony 3 km od ogniska oraz zagrożony 10 km od ogniska. W obszarach przeprowadzono perlustracje gospodarstw (nie stwierdzono innych ognisk). Wygaszenie ogniska nastąpi po upływie 30 dni od jego wyznaczenie.

Pozostałe choroby podlegające monitoringowi, obowiązkowi zwalczania oraz rejestracji

Monitoring chorób zakaźnych prowadzony na bieżąco nie wykazał innych chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zwalczania ani zoonoz. Powyższe jest realizowane przez Inspekcję oraz lekarzy wolnej praktyki z Powiatu Stalowa Wola. Każdy przypadek nasuwający podejrzenie choroby zakaźnej podlegającej obowiązkowi zwalczania lub zoonozy, lekarz wolnej praktyki leczący zwierzęta zgłasza natychmiast do Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Występują też choroby tzw. rejestrowane, raportowane są w cyklu miesięcznym.

Prowadzony od wielu lat monitoring doprowadził do wyeliminowania źródeł szerzenia się chorób. Jednak powtarzające się doniesienia z kraju, Europy i świata nie pozwalają na to, aby zaniechać badań, ponieważ wiele chorób ma swój rezerwuar u zwierząt dziko żyjących, a tych nie jesteśmy w stanie do końca wszystkich monitorować. Przenoszeniu chorób sprzyja dodatkowo nielegalny obrót zwierzętami towarzyszącymi, gospodarskimi, jak też dzikimi utrzymywanymi w niewoli. Dlatego prowadzony jest nieustannie monitoring chorób w kierunku których, co roku pobierane są próby w liczbie określonej przepisami prawa. Lekarze weterynarii w zakładach ubojowych, zakładach przetwórstwa dzicyzny, badający odstrzelone zwierzęta łowne i zwierzęta gospodarskie ubite na użytek własny oraz przeprowadzający oględziny znalezionych martwych zwierząt dzikich, będących ofiarami kolizji drogowych, są zobowiązani przekazywać informacje o podejrzeniu lub stwierdzeniu przypadków chorób zakaźnych. Te wszystkie obserwacje i badania pozwalają na „trzymanie w ryzach” czynników chorobotwórczych, gdy tylko pojawią się u zwierząt. **Ryzyko pojawiania się „starych”, bądź „nowych”, wcześniej nienotowanych chorób zakaźnych, istnieje stale.**

Aktualnie Inspekcja Weterynaryjna monitoruje choroby:

- u bydła: gruźlica, białaczka i brucelozą, pryszczycę, chlamydiozę, gorączkę Q, choroba niebieskiego języka, BSE;

- u owiec i kóz – brucelozą, choroba niebieskiego języka, trzęsawka owiec;
- u świń – choroba Aujeszkiego, klasyczny pomór świń, afrykański pomór świń, leptospiroza, włośnica, bąblowice;
- u koni: NZK (niedokrwistość zakaźna koni), zaraza stadnicza, zakaźne zapalenie tętnic;
- u ryb: KHV u karpia – (choroba wirusowa);
- u pszczoł: – zgnilec amerykański, warroza;
- u lisów - wścieklizna;
- u psów i kotów - które pokąsały lub podrapały – wścieklizna;
- u ptactwa domowego i dzikiego: grypa ptasia.
- u dzików pomór klasyczny i afrykański pomór świń u dzików

Tabele badań monitoringowych na 2025 (stan na 30.09.2025r.)

NAZWA CHOROBY	GATUNEK	LICZBA PRZEBADANYCH STAD	LICZBA PRZEBADANYCH ZWIERZĄT
Pryszczyca	Bydło	5	5
	Świnie	0	0
Choroba pęcherzykowa świń	Świnie	5	5
Klasyczny pomór świń	Świnie	9	10
	Dziki		9
TSE (BSE/Scrapie)	Bydło	1	1
	Owce	1	1
	Kozy	2	2
Gruźlica bydła	Bydło	22	245
Brucelozą bydła	Bydło	20	117
Brucelozą kóz i owiec	Owce i kozy	2	13
Enzootyczna białaczka bydła	Bydło	20	117
Wścieklizna lisów wolno żyjących	Lisy		22
Choroba niebieskiego języka	Bydło	2	12
	Owce i kozy	2	2
IBR/IPV	Bydło	8	14
Grypa ptaków	Drób	0	0
	Ptaki dzikie		0
Gorączka Q	Bydło	0	0
	Owce i kozy	2	14

Obrót międzynarodowy zwierzętami w 2025r:

- na teren powiatu wjechało 6244 szt. świń z Danii

- z terenu powiatu wyjechało: psów - 4 szt.

Żywność pochodzenia zwierzęcego

Wszystkie zakłady produkujące żywność na bazie surowca zwierzęcego pochodzenia, a zarejestrowane w PIW są regularnie kontrolowane zgodnie z analizą ryzyka. Prowadzone są kontrole planowe oraz interwencyjne, pobierane są próby surowca oraz produktu gotowego. Do tego producent pobiera i przekazuje do badań laboratoryjnych próby właścicielskie w liczbie określonej przepisami. Analizowana jest dokumentacja potwierdzająca miejsce pochodzenia surowca i jego zdrowotność. Kontrolowana jest dokumentacja dotycząca jakości wody w zakładzie oraz zdrowotności pracowników zatrudnionych w zakładzie. Sprawdzany jest sposób zagospodarowania powstałych w czasie produkcji odpadów (ubocznych produktów zwierzęcych).

Z terenu powiatu prowadzony jest intensywny export do krajów trzecich mięsa drobiowego przetworzonego. **W pierwszym tygodniu września bieżącego roku eksport był ograniczony ze względu na wystąpienie ND na terenie powiatu . Aktualnie ograniczenia już nie występują** Oprócz podmiotów przetwórczych, kontrolowani są producenci produkcji pierwotnej: producenci mleka, jaj, ryb, miodu. Kontrolowana jest sprzedaż bezpośrednia oraz rolniczy handel detaliczny (w gospodarstwach i na targach). W okresie ostatniego roku oraz bieżącym nie stwierdzono rażących zaniedbań w procesie produkcji żywności, czy złej jakości produktu. W minionym roku na terenie powiatu nie stwierdzono zagrożenia epizootycznego ze strony żywności pochodzenia zwierzęcego.

Ilość badań żywności pobranych w ramach monitoringu:

w roku 2025 pobrano 8 prób z 17 zaplanowanych. Dodatkowo podmioty są kontrolowane pod kątem **badania właścicielskich**, które muszą wykonywać adekwatnie do rodzaju i wielkości produkcji.

Środki żywienia zwierząt (pasze)

Celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego zwierząt, a tym samym produktów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego, prowadzone są kontrole produkcji i dystrybucji pasz pod kątem ich właściwego składu. Badania pasz prowadzone są w kierunku zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych, skażeń promieniotwórczych, co w konsekwencji ma zapobiec

ich niewłaściwym (toksycznym, chorobowym) oddziaływaniom na organizmy zwierząt, a dalej na człowieka. W skali roku kontrolowane są wszystkie podmioty zajmujące się obrotem pasz oraz grupa reprezentatywna gospodarstw utrzymujących zwierzęta pod kątem jakości stosowanej paszy. Kontrolowana jest jakość surowca oraz warunki przetrzymywania i obróbki pasz.-

Ilość badań monitoringowych pasz w roku 2025 – pobrano 25 z 33 zaplanowanych;

kontrole gospodarstw rolnych – przeprowadzono 17 z 25 zaplanowanych;

obrót paszami - kontrole zaplanowano na IV kwartał w 9 podmiotach;

produkcja pasz dla koni – przeprowadzono 1 zaplanowaną kontrolę.

Utylizacja padłych zwierząt

Zwierzęta padłe oraz uboczne produkty zwierzęcego pochodzenia, zgodnie przepisami, są zagospodarowywane poprzez przekazywanie ich do zakładów utylizacyjnych. Za utylizację padłych zwierząt gospodarskich, rolnik ponosi bardzo znikome koszty, ponieważ pokrywa je Skarb Państwa za pośrednictwem ARiMR. Za padłe zwierzęta domowe oraz egzotyczne (ogólnie zwierzęta towarzyszące), które są przekazywane do utylizacji, opłatę ponosi ich właściciel.

Za zwierzęta dzikie martwe, znalezione na szlakach komunikacyjnych (drogi, torowiska) opłaty z tytułu zabrania i utylizacji ponoszą zarządcy tych terenów. Z przepisów dotyczących chorób zakaźnych wynika wprost, że obowiązek zagospodarowania szczątków padłych zwierząt dzikich ciąży na właścicielu (zarządcy) terenu, na którym te szczątki się znajdują. Istnieją odstępstwa dla zwłok dzikich zwierząt padłych w ich naturalnym miejscu bytowania. W określonych sytuacjach, za zgodą Powiatowego Lekarza Weterynarii można je zakopać z zachowaniem szczególnych środków bioasekuracji.

Wyjątek: W dobie ASF przepisy pozwalają pokryć koszty utylizacji padłych dzików przez skarb państwa, znalezionych na terenach prywatnych zlokalizowanych w strefach objętych ograniczeniami II i III.

Z terenu powiatu Stalowa Wola padłe zwierzęta gospodarskie odbierane są z gospodarstw przez zewnętrzne firmy specjalistyczne, natomiast zwierzęta domowe czy egzotyczne można przekazać do zakładu zbiorczego prowadzonego przez MZK Stalowa Wola. Do w/w zakładu można też przekazać odpady poubojowe ze zwierząt ubijanych na użytek własny w gospodarstwach. Ilość przekazanych do utylizacji zwierząt gospodarskich w roku bieżącym za pośrednictwem PIW wyniosła 14 sztuk w tym 10 szt. bydła, 2 owce i 2 kozy.

Istniejący, ponadregionalny system zbiórki i utylizacji martwych zwierząt, zarówno gospodarskich, domowych jak też dzikich, pozwala w niedługim czasie przekazać martwe zwierzęta do utylizacji.

Informacje dodatkowe:

Zgłoszenia złych warunków utrzymywania zwierząt: w 2024 roku wpłynęło 14 zgłoszeń, w roku bieżącym 13. Przeprowadzono kontrole w wyniku których zgłoszenia uznano za zasadne lub nie. Udzielono pouczeń Nie było konieczności kierowania spraw do organów ścigania

Szkolenia i akcje informacyjne prowadzone na bieżąco i w miarę potrzeb wynikających z bieżącej sytuacji, prowadzone są dla rolników, myśliwych, pszczelarzy. Szkolenia prowadzone są przez Powiatowego Lekarza Weterynarii oraz pracowników Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we współpracy z pracownikami ODR i ARiMR.

Wykaz pogłowia zwierząt gospodarskich na terenie Powiatu Stalowa Wola stan na dzień 31.12.2024r.

Od 06.01.2023 obowiązują przepisy dotyczące znakowania i rejestracji jeleniowatych oraz wielbłądowatych jako zwierząt gospodarskich.

- ✘ Konie 435 szt. w 270 gosp.
- ✘ Bydło 1222 szt. w 162 gosp.
- ✘ Świnie ok. 2700 szt. w 20 gosp.
- ✘ Kozy 76 szt. w 22 gosp.
- ✘ Owce 175 szt. w 19 gosp.
- ✘ Jeleniowate 14 szt. w 2 gosp. (utrzymywane hobbystycznie).
- ✘ Alpaki 4 szt. w 2 gosp. (utrzymywane hobbystycznie i na alpakoterapię).
- ✘ Drób ok. 70 tys. w 3 tys. gosp. przydomowych
- ✘ Gospodarstwa pasieczne 346 szt. (6770 uli) - ponad 70 ton miodu rocznie.

Gospodarstwa Akwakultury(rybacki) na terenie powiatu Stalowa Wola

X Gospodarstwa utrzymujące ryby 19 (160 ton ryby do konsumpcji rocznie)

